

בית המשפט העליון

תקציר פסק הדין בע"פ 5735/18 גודובסקי נ' מדינת ישראל

תמצית פסק הדין

תאריך מתן פסק הדין: 8.12.2019 בשעה 10:30

שופטי ההרכב: נ' הנדל, נ' סולברג, י' אלרון

המערער: דוד (דאוד) גודובסקי

המשיבה: מדינת ישראל

בית המשפט העליון דחה היום בדעת רוב (השופטים נ' הנדל ונ' סולברג נגד דעתו החולקת של השופט י' אלרון) את ערעורו של דוד גודובסקי – לשעבר מנהל אגף הארגון של מפלגת "ישראל ביתנו" ואיש אמונה של חברת הכנסת לשעבר פאינה קירשנבאום – על הרשעתו בארבע עבירות של לקיחת שוחד, שתי עבירות של בקשת שוחד ושלוש עבירות של הלבנת הון. מנגד קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של גודובסקי על גזר הדין, והפחית (בדעת רוב) את עונשו מ-7 שנות מאסר ל-6 שנות מאסר.

גודובסקי הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות על טוהר המידות. לאחר שהוגש הערעור ובטרם התקיים הדיון, הודיעה הפרקליטות לגודובסקי על קיומם של שישה קלסרי חומר חקירה שלא הועברו אליו בשלב שקדם להודאתו בכתב האישום המתוקן והערעור התמקד בשאלה אם בשל מחדל זה יש לאפשר לגודובסקי לחזור בו מהודאתו.

בית המשפט (השופט נ' הנדל בהסכמת השופט נ' סולברג) פסק כי המחדל של הפרקליטות עלול לפגוע באופן עקרוני בזכותו של נאשם להליך הוגן, ואולם לאחר עיון בחומר החקירה התברר כי בנסיבות המקרה חומרי החקירה אינם נוגעים לתשתית הראייתית שהתגבשה נגד המערער ועל בסיסה הוא הודה. עוד נקבע כי בא-כוחו של גודובסקי אף לא העלה את הטענה כי נגרם עיוות דין קונקרטי בנסיבות העניין.

השופט י' אלרון (בדעת מיעוט) סבר מנגד כי אי-מסירת מלוא חומר החקירה למערער נכללת בגדר אותם מקרים חריגים אשר בהם עשוי בית המשפט להתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו בכתב האישום. השופט אלרון הדגיש, כי מקרה זה צריך לשמש תמרוז אזהרה לרשויות התביעה, למען יקפידו הקפדה יתירה על קיום החובה החקוקה להעברת מלוא חומר החקירה לידי הסניגוריה במועד הקבוע לכך על פי דין, לבל תיפגענה זכויות נאשמים להליך הוגן ולמען שמירה על ניהולו התקין והסדיר של ההליך הפלילי. השופט אלרון סבר, כי על מנת להכריע בשאלה האם החשש לעיוות דין במקרה זה מצדיק מתן היתר למערער לחזור בו מההודיה שמסר, יש לבחון בבית המשפט

המחוזי את טיבו ומשקלו של חומר החקירה הנוסף שלא הועבר לידי הסניגוריה במועד, ולהכריע האם היה בו כדי להשפיע על החלטת המערער להודות במיוחס לו.

בית המשפט (השופט הנדל, אליו הצטרף השופט סולברג) קיבל חלקית את ערעורו של גודובסקי על חומרת העונש שנגזר עליו והפחית אותו בשנה, ל-6 שנות מאסר. בית המשפט עמד על החומרה הרבה הגלומה בעבירות שביצע גודובסקי בצינו כי השוחד שנטל נועד לקיום מטרותיה של מפלגה באופן הפוגע ב'משחק הדמוקרטי' וביסודות השיטה המשטרית. כמו כן, בתמורה לכספי השוחד חולקו כספים קואליציוניים שמקורם בתקציב המדינה, שראוי כי יחולקו לפי תנאים שקופים ושוויוניים. השוחד, כך נקבע, פוגע באינטרס הציבורי, בטוהר המידות של עובדי הציבור ובאמון הציבור. בית המשפט הוסיף וקבע כי אכן גודובסקי לא נטל את כספי השוחד (כמיליון ש"ח) לכיסו, אך הוא נועד לקידום המפלגה אליה הוא משתייך, פעיליה ונבחריה, ובכך גלומה פגיעה חמורה בסדרי השלטון והמשפט - פגיעה שחמורה לא פחות - ולעתים אף יותר - מנטילת כספי שוחד לכיסו של עובד ציבור. מעשיו של גודובסקי, כך נקבע, מזעזעים את האדנים עליהם מתבססים חלק מן המוסדות הדמוקרטיים הבסיסיים בשיטתנו - מוסד תקציב המדינה, מוסד המפלגות ואף ב"ישראל ביתנו", מפלגתו של גודובסקי עצמו. עם זאת, קבע בית המשפט העליון כי יש להקל בעונשו של גודובסקי מכיוון שבית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספיק לכך שגודובסקי לא ניהל את ההליך והודה במיוחס לו במסגרת הסדר טיעון.

השופט אלרון סבר, בדעת מיעוט, כי יש להעמיד את עונשו של גודובסקי על 5 שנות מאסר משלושה טעמים. ראשית, בית המשפט המחוזי ייחס לגודובסקי נסיבות מחמירות, שלא נזכרו בכתב האישום המתוקן והביאו להחמרה משמעותית בעונשו. שנית, העונש לגישתו של השופט אלרון חמור ממדיניות הענישה הרצויה וממדיניות הענישה הנוהגת. שלישית, עונשו של גודובסקי נגזר בטרם הסתיים בירור המשפט של יתר הנאשמים בפרשה, בניגוד להוראות חוק סדר הדין הפלילי.